

پنج‌شنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۰

۲ مهر

۱۴۳۳

شماره ۴۷۷۹

گزارش

گزارشی درباره رشد قارچ گونه مراکز جمع‌آوری ضایعات در تربت جام

سامان دهی مشاغل مزاحم در انتظار متولی!

رضا علمی/ وجود مشاغل مزاحمی همچون انبارهای جمع‌آوری ضایعات در سطح شهر تربت‌جام معضلی قدیمی است که بارها در باره ضرورت انتقال این گونه مشاغل به خارج از شهر صحبت شده است؛ اما نه تنها آن‌ها به خارج از شهر منتقل نشدند بلکه شاهد رشد قارچ گونه مراکز جمع‌آوری ضایعات نیز بودیم و راهکارهایی چون ندادن جواز کسب و تمدیدنشدن پروانه شغلی نیز آن گونه که باید اثربخش نبوده است. در این میان اما نهادهایی مثل شهرداری و صنعت ومعدن نیز دلایل خود را برای نبودن متولی سامان‌دهی این مشاغل دارند و همچنان شاهد جولان جمع‌کنندگان ضایعات در سطح شهر تربت‌جام هستیم. به گزارش خراسان رضوی هر چند قانون درباره مشاغل مزاحم تدابیری اندیشیده است و ممانعت‌هایی در مورد تأسیس و تغییر مکان این مشاغل به عمل می‌آورد ولی به نظر اجرای این موارد قانونی و تسریع در روند اجرایی آن، نیاز به تدوین قوانین دیگری دارد.

- رشد قارچ گونه جمع‌کننده‌های ضایعات**

رئیس صنف ضایعات تربت‌جام می‌گوید: چندین سال است که ما درگیر انتقال صنوف ضایعاتی از حریم شهری به خارج از محدوده شهری هستیم و تاکنون جلسات متعددی با شورای شهر و شهرداری برگزار و اعلام کردیم که مکانی در خارج از محدوده شهری در اختیار آن دسته از افراد که در این رسته صنفی فعالیت دارند، قرار داده‌شود تا آنان با ساخت و ساز بتوانند فعالیت خود را در حریم شهری به خارج از حریم شهری انتقال دهند؛ شهرداری گفته است ما زمینی در خارج از محدوده شهری نداریم که خواسته باشیم در اختیار متقاضیان این صنف قرار دهیم و متأسفانه هنوز انتقال ضایعاتی‌ها به خارج از محدوده شهری صورت نگرفته است. محمد علی خسروی گفت: زمانی کسانیکه در این صنف فعالیت می‌کردند، پانزده نفر بودند ولی اکنون این تعداد به حدود ۹۰ نفر افزایش یافته است که از این تعداد تنها ۲۰ نفر پروانه مجوز فعالیت دارند و بقیه فاقد پروانه هستند و حدود ۱۰ سال است که ما هیچ گونه پروانه‌ای برای فعالیت آنان در داخل شهر صادر نکرده‌ایم؛ این در حالی است که در هر یک از ضایعاتی‌ها ۵ نفر مشغول به کارند که چند نفر از آنان دارای خانواده هستند. وی در ادامه گفت: چندی قبل با ما مکن رفتیم، چند انبار فاقد مجوز

فعالیت را پلمب کردیم که آنان اظهار کردند حال که شما محل کسب ما را پلمب می‌کنید، ما از کجا باید مخارج زندگی ما را تأمین کنیم. پیشنهاد ما به عنوان مسئول صنف این است که از سوی دستگاه‌های اجرایی شهرستان یک زمینی در اختیار آن‌ها قرار داده‌شود تا آنان در آن مکان ساخت‌وسازی انجام دهند و در نهایت از داخل شهر به محلی خارج از محدوه شهری انتقال داده شوند و زمانی که آن‌ها پروانه فعالیت داشته باشند باید تمام مراحل اخذ پروانه از جمله آزمایش‌ها و تشخیص هویت را انجام دهند و دور بین هم در محل کسب و کار خود نصب خواهند کرد.

- زیرساخت‌ها باید فراهم‌شود**

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت تربت‌جام می‌گوید: طبق اعلام سایت اصناف کشور دستگاه‌هایی که در شمول صنوف آلاینده گنجانده شده در کل کشور ۳۷ رسته صنفی است ولی آن‌چه ما هم اکنون در تربت‌جام مدنظرمان است از صنوف آلاینده و دنبال آن هستیم، بحث همین ضایعاتی‌هایی است که فعالیت آنان بر می‌گردد به ۸–۷ سال قبل و فعالیت خود را با حضور ۴ نفر شروع کردند و تعداد آنان اکنون به ۸۰–۷۰ مرکز جمع‌آوری ضایعات در حاشیه شهر و در داخل شهر رسیده است. وی افزود: در یک انبار شروع به فعالیت کردند و اتحادیه‌ها هم در همان زمان برای آنان پروانه کسب صادر کردند. توکلی همچنین افزود: از ۴–۳ سال گذشته که دادستانی و دیگر دستگاه‌های نظارتی ورود کردند تاکنون ۱۵ جلسه در رابطه با سامان‌دهی آنان با حضور تمامی دستگاه‌های نظارتی از جمله دادستانی، فرمانداری، شهرداری، شورای شهر و غیره برگزار شده و حتی ما در سال گذشته محل تحویل و فروش ضایعات را که پروانه فعالیت نداشتند پلمب کردیم که این هم چاره کار نبوده بر اساس نتیجه‌ای که ما با دادستانی و دیگر دستگاه‌های نظارتی گرفتیم قرار بر این بود

زیرساخت‌ها را شهرداری و شورای شهر فراهم کنند که اگر نیاز بود آنان را از داخل و حاشیه شهر جمع‌آوری کنیم، مشخص باشد باید به کجا برده شوند. شهرداری باید محدوده و خارج از محدوده خدمات شهر را مشخص کند که تاکنون چنین کاری صورت نگرفته است.

- ۲۰ واحد انتقال یافتند**

وی در ادامه گفت: آن دسته از انبارهای تحویل و فروش ضایعات که در داخل شهر هستند باید به همان شهر ک صنعتی که در محل قدیم سپاه‌احداث شده نقل مکان کنند تا با صدور پروانه کسب بتوانند فعالیت خود را در آن مکان انجام دهند که تاکنون ۲۰ واحد آلاینده به همان محل انتقال یافتند و مجوز فعالیت هم برای آنان بر اساس ضوابط صادر شد که در حال فعالیت‌اند. برای آن دسته از کسانیکه فعالیت خرید و فروش نان خشک یا بازیافت پسماند را در داخل شهر انجام می‌دهند نه پروانه آن‌ها تمدید می‌شود و نه پروانه جدید صادر می‌شود و کلیه واحدهای ضایعاتی در داخل شهر که در حال فعالیت‌اند فاقد پروانه کسب هستند و اخطار به‌های لازم از سوی اتحادیه به آنان داده شده در صورت عدم انتقال به خارج از محدوده خدمات شهری از فعالیت آنان جلوگیری خواهد شد و دلیل این که آنان رغبتی

به خروج از محدوده حریم شهری پیدانمی‌کنند این است که اولاً زیرساخت‌های لازم برای آن‌ها فراهم نیست و دوم این که بیان می‌کنند وضعیت مالی ضعیف‌تری دارند و افرادی که جمع‌کننده ضایعات از سطح شهر هستند به دلیل این که باید مسیر زیادی را پیماید روی کنند تمایل دارند در سطح شهر بمانند و فعالیت کنند؛ ما هم به این دسته از افراد این اجازه را نخواهیم داد و هیچ گونه مجوزی برای آنان صادر نکرده و به علت نداشتن پروانه فعالیت، نیروی انتظامی مکلف است کلیه واحدهایی را که در این رسته بدون مجوز فعالیت می‌کنند و فاقد پروانه هستند پلمب کند. جعفر مقدم معاون خدمات شهر شهرداری تربت‌جام با بیان این که ضایعاتی‌هایی که در سطح شهر فعالیت می‌کنند نباید انبار ضایعات آن‌ها در سطح شهر قرار گیرد و این خلاف است و نباید برای آنان مجوز و پروانه فعالیت صادر شود در خصوص سامان‌دهی آنان می‌گوید: مجوز فعالیت آن‌ها از سوی اتحادیه‌های مربوط و اداره صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود و حتی نباید برای این رسته مجوز کسب صادر شود. چون مجوز کسب باید برای کسبه‌ای صادر شود که لااقل ضوابط بهداشتی را رعایت کنند و کلاً آنان باید از سطح شهر خارج شوند و خروج آن‌ها از سطح شهر هم بر عهده شهرداری نیست و این دسته از افراد باید زمین خارج

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی خراسان رضوی

پراکنده است و باعث بروز مشکلات فراوانی برای جمعیت ساکن در شهر شده است. در دو مرحله در سالیان اخیر تلاش شد تا با سامان‌دهی این صنوف از مشکلات موجود کاسته شود اما هر بار به دلیل عدم هماهنگی نهادهای متولی و نبود اراضی مشخص برای انتقال این صنوف، اقدامات بی‌نتیجه ماند. رئیس اداره خدمات شهری شهرداری تربت‌جام هم می‌گوید: بالغ بر ۶۰ نفر در صنف ضایعاتی در سطح شهر فعالیت می‌کنند و مجوز فعالیت هم از سوی اداره صنعت، معدن و تجارت برای آنان صادر شده است در جلسه‌ای که با حضور دستگاه‌های ذی‌ربط برگزار شد مقرر شد پس از اتمام پایان اعتبار پروانه کسب فعالیت‌ان‌ها، دیگر به هیچ‌عنوان پروانه فعالیت این رسته صنفی تمدید نشود.

● **مراکز جمع‌آوری ضایعات بدون پروانه باید پلمب‌شوند**
معاون عمرانی فرمانداری تربت‌جام به خبرنگار مای‌گویند: بر اساس بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها جلوگیری از تأسیس و ایجاد کلیه اماکن که به‌نحوی از انجام‌وجوب بروز مزاحمت‌های صوتی یا بهداشتی برای ساکنان شهری می‌گردد بر عهده شهرداری‌هاست که در این راستا و بر گزاری جلسات متعدد در محل فرمانداری و شورای شهر و شهرداری تربت‌جام مقرر شد کلیه مراکز جمع‌آوری ضایعات بدون پروانه در محدوده خدماتی شهر پلمب شود و همچنین مجمع امور صنفی از صدور پروانه کسب مراکز جمع‌آوری ضایعات خودداری کند. احمد عطایی همچنین گفت: با توجه به اثرات سوء جمع‌آوری ضایعات در سطح شهر که در همجواری با مناطق مسکونی به لحاظ بهداشتی و صوتی و غیره است شهرداری باید نسبت به جانمایی محل جدید برای استقرار صنایع مزاحم به‌خصوص مراکز جمع‌آوری ضایعات در اسرع وقت اقدام کند و در مهلت زمانی مناسب برای مالکانی که در محدوده خدماتی شهری مراکز جمع‌آوری ضایعات دارند بر نامه‌ریزی کرد و در مهلت قانونی مناسب جابه‌جا و از محدوده خدمات شهری خارج شوند. برای استقرار صنایع مزاحم در مکان مناسب می‌تلید که دستگاه‌های اجرایی همچون شهرداری، محیط‌زیست، شورای اسلامی شهر، صنعت و معدن و دیگر ادارات مرتبط با یکدیگر همکاری لازم را معمول داشته تا محیط مناسب شهری برای زندگی شهروندان فراهم‌شود.

رتبه خراسان رضوی در نسبت جذب سپرده به ارائه تسهیلات بانکی مطلوب نیست و همین بهانه انتقاد صاحب‌نظران اقتصادی و بخش خصوصی شده است

ناترازی در منابع و مصارف بانکی

افزایش نسبت مصارف به منابع بانکی خراسان رضوی دغدغه‌ای است که در چند سال اخیر از سوی مسئولان استانی و بخش خصوصی به دفعات در مجالس و محافل مختلف مطرح و مطالبه شده است. خطه‌ای که اقتصادش بر پایه فعالیت بخش خصوصی می‌چرخد؛ برای تداوم فعالیت در بخش‌های مولد به منابع بانکی خود نیاز دارد اما ناترازی در این بحث باعث شده است تا ظرفیتی که می‌تواند به نفع اقتصاد خراسان رضوی صرف شود، در جای دیگری هزینه‌شود.

آمارهای منابع بانکی گواهی می‌کنند که در سال‌های اخیر نه تنها نسبت مصارف به منابع بانکی خراسان رضوی بهبود نیافته، بلکه این نسبت به دفعات کاهش را تجربه کرده است.

آمار مربوط به سپرده‌های بانکی استان در ابتدای دهه اخیر نشان می‌دهد که میزان سپرده‌ها در سال ۱۳۹۰، هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بوده که از این میزان حدود ۹۳ درصد در قالب تسهیلات به متقاضیان پرداخت شده است؛ اما در سال ۱۳۹۹، بیش از ۱۴۹ هزار میلیارد تومان سپرده‌گذاری در خراسان رضوی انجام شده و به‌رغم این رشد ۱۰۰ درصدی، نسبت مصارف بانکی با همه مطالبه‌گری‌ها و پیگیری‌های انجام شده، حدود ۹۱ هزار میلیارد تومان و معادل ۶۰/۸ درصد بوده است.

- چندگانگی آمار ی**

نکته مهم در این میان، تفاوت آمارهای شورای هماهنگی بانک‌های استان و بانک مرکزی درباره نسبت مصارف به منابع بانکی است؛ آن‌چه از جمع‌بندی اطلاعات بانک‌های دولتی استان بر می‌آید، نسبت مصارف به منابع بانکی استان در سال گذشته ۷۷/۳ درصد بوده اما پایگاه اصلی بانک مرکزی، این نسبت را ۶۰/۸ درصد اعلام کرده است. گویا دلیل این تفاوت آمار، این است که شورای هماهنگی بانک‌ها تنها می‌تواند اطلاعات بانک‌های عضو خود را ارائه دهد و بانک‌های خصوصی در عضویت این شورانست؛ اما آمار و اطلاعات ارائه‌شده از سوی بانک مرکزی مربوط به تمام بانک‌های خصوصی و دولتی استان است. بنابر این می‌توان گفت آمارهای بانک مرکزی از جامعیت بیشتری برخوردار است

شود، رقم بزرگی است و می‌تواند آثار اقتصادی مثبتی برای این خطه ایجاد کند.

- خراسان رضوی؛ استانی ثروتمند در منابع فقیر در مصارف بانکی!**

خراسان رضوی که سهم بزرگی در صنعت گردشگری و ترانزیت کشور دارد، بزرگ‌ترین معادن سنگ آهن کشور و حتی خاورمیانه را در خود جای داده و دارای صنایع فولادی و سیمانی است و در حوزه تولید زعفران هم حرف اول را در دنیا می‌زند، این استان به واسطه این فعالیت‌های اقتصادی، منابع بانکی و گردش مالی بزرگی را در اختیار دارد اما میزان مصارف بانکی‌اش در برابر منابع موجود، رقمی مطلوب و به گفته بخش خصوصی «پذیرفتنی» نیست.

علی اکبر لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی که بارها در نشست‌های این شورا بر لزوم بهبود نسبت مذکور برای دستیابی به توسعه در بخش‌های مختلف تاکید کرده است، در همین خصوص می‌گوید: منابع بانکی هر استان باید در همان خطه صرف شود؛ و برخی استان‌ها مسئولان بخش خصوصی و دولتی و بانک‌ها با پیگیری‌های لازم این نسبت را به ۱۱۰ تا ۱۲۰ درصد رسانده و از منابع بانکی دیگر استان‌ها نیز جذب کرده‌اند. این در حالی است که در خراسان رضوی، موضوع برعکس دیگر استان بوده است و منابع حاصل از سپرده‌گذاری‌ها به دیگر نقاط می‌رود. لبافی می‌افزاید: نسبت مصارف به منابع بانکی در خراسان رضوی حدود ۶۰ درصد اعلام شده و این در حالی است که طی سال‌های مختلف، بخش خصوصی و دولتی و شبکه بانکی قول تلاش برای افزایش این نسبت را داده‌اند. به نظر می‌رسد بر نامه‌ریزی و هدف‌گذاری‌ها نتیجه نداده و نسبت مذکور در همین بازه باقی مانده است. این ظرفیت می‌تواند به تأمین سرمایه گردش بخش تولید یا تخصیص آن به بحث سرمایه‌گذاری در هر کدام از حوزه‌های دارای مزیت اقتصادی در این استان، هدایت شود اما دریغ که تلاش‌های ما به بهبود کافی و لازم منجر نشده است. اگر دست کم حدود ۱۴ هزار میلیارد از ۵۰ درصد داریم که پیش‌بینی ما این است

- نیاز اعتباری بخش صنعت چقدر است؟**

در کنار بخش کشاورزی و مشکلاتش برای دریافت تسهیلات بانکی، بخش خصوصی در حوزه صنعت هم از میزان و نحوه تزریق منابع، گلایه‌منداست.

قاسم کیومرثی، رئیس اداره فلزی‌سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در توضیح تسهیلات بانکی مورد نیاز بخش صنعت و میزان پرداختی به این بخش مطرح می‌کند: در استان ۴۵۱ طرح دارای پیشرفت فیزیکی بیش از ۵۰ درصد داریم که پیش‌بینی ما این است

که ۴۰ درصد از اعتبار مورد نیاز برای اتمام این طرح‌ها در قالب تسهیلات باید پرداخت شود. این رقم معادل چهار هزار و ۹۶۶ تا پنج هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

وی متذکر می‌شود: ۷۵ واحد صنعتی در استان داریم که بعضاً دارای ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی و طبق محاسبات ما، این واحدها نیازمند ۴۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار بانکی برای تکمیل هستند. برای حدود ۵۰۰ واحد نیز به تسهیلات سرمایه در گردش نیاز است تا چرخ تولید و فعالیت اقتصادی آن‌ها بچرخد. این نیاز، قابل توجه است و در صورت تأمین‌شدن، سرمایه‌گذاری استان به خطر خواهد افتاد. در بحث تسهیلات رونق تولید، ۲۵۰ واحد ثبت نام کرده‌اند. ما دریافت تسهیلات برای ۱۵۱ واحد از این تعداد متقاضی را مصوب کرده‌ایم که رقمی معادل ۹۸۰ میلیارد تومان را شامل می‌شود؛ اما تاکنون تنها برای ۴۴ واحد آن‌هم به مبلغ ۱۹۹ میلیارد تومان (تسهیلات پرداخت شده است. این یعنی، صرفاً ۲۰ درصد تسهیلات مورد تقاضا و تأیید شده حوزه صنعت، از ظرفیت منابع بانکی استان تأمین شده است. ۷۹ واحد نیز برای دریافت تسهیلات بازسازی ثبت نام کرده‌اند که ۲۷ واحد از این تعداد با ۲۰۶ میلیارد تومان اعتبار مصوب شده‌اند اما تنها برای چهار واحد در مجموع ۱۱ میلیارد تومان تسهیلات پرداخت شده است.

کیومرثی درباره وضعیت پرداخت تسهیلات سرمایه‌ثابت نیز می‌گوید: در تسهیلات سرمایه ثابت ۱۲۹ واحد ثبت نام کرده‌اند؛ پرداخت تسهیلات برای ۷۸ واحد به مبلغ ۵۷۲ میلیارد تومان مصوب شده اما تاکنون به ۱۳ واحد در مجموع ۴۸ میلیارد تومان تسهیلات داده شده است. مجموع پرداختی‌های تسهیلات سرمایه ثابت و در گردش و اعتبار صنعتی خراسان رضوی از ابتدای سال ۱۳۹۹ تا یکم مرداد ۱۴۰۰، مبلغ ۲۴۷ میلیارد تومان برای ۵۷ واحد بوده؛ این در حالی است که دریافت تسهیلات برای ۲۲۹ واحد با اعتبار ۱۵۴۸ میلیارد تومان مصوب شده است. شایان ذکر است که این آمارها فقط از سیستم سازمان صمت وارد شده و تسهیلاتی که بانک‌ها خود به طور جداگانه پرداخته‌اند در این ارقام نیامده است.

- رتبه ۲۴ خراسان رضوی در نسبت مصارف به منابع بانکی**

مقایسه کرد تا در این میان، خطای معناداری وجود نداشته‌باشد. آمار و اطلاعاتی که از بانک‌ها دریافت شده، مبنای تصمیم‌گیری برای سال ۱۴۰۰ و برنامه‌ریزی برای مشخص‌شدن میزان اعتباری است که باید بر دوش هر یک از بانک‌ها باشد تا توسعه اقتصادی استان شگج بگیرد.

وی می‌افزاید: به همین استناد، هم اکنون می‌دانیم یک بانک خصوصی اسال چقدر باید تسهیلات بدهد و در چه حوزه‌هایی علاقه‌مند به پرداخت تسهیلات است؛ همچنین، تسهیلات را به نوع قرار داد و چه نرخ بهره‌ای خواهد پرداخت و بر همین اساس، متقاضیان را به بانک معرفی می‌کنیم. ناگفته نماند که این موضوع هم اکنون به صورت سنتی و از مسیر شورای هماهنگی بانک‌ها پیش می‌رود اما به طور قطع، تا پایان مرداد اتوماسیونی بر مبنای «نرم‌افزار جامع تأمین مالی» به‌عنوان اولین استان خواهیم داشت تا این امور به‌طور اتوماسیون انجام شود. مجموع این اقدامات می‌تواند ماره‌ای ترانزاسیسی در نسبت منابع به مصارف بانکی در استان برساند.

مدیر کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی از پیشرفتی مطلوب در زمینه پرداخت تسهیلات می‌شود: تا همین لحظه، ۷۰ درصد از پیش‌بینی پرداخت تسهیلات در استان جلوتر هستیم و تا پایان تیر بانک‌ها بیش از پیش‌بینی ما، تسهیلات پرداخته‌اند. در این سیاست‌گذاری می‌توانیم سهم تسهیلات بخش‌هایی را که در اقتصاد استان به اهمیت جدی برخورداریم و بر اساس الگویی که در استان تعریف کرده‌ایم، تا حد امکان به هدف ۸۰ درصدی نسبت مصارف به منابع برای بانک‌های عضو کمیسیون هماهنگی رسیده‌ایم.

- آمار تمامی بانک‌ها در اختیار اداره کل امور اقتصادی و دارایی است**
اما به گفته «حسین امیرحیمی»، مدیر کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی، این نهاد در ابتدای امسال طی هماهنگی با بانک‌های استان، به ویژه بانک‌های خصوصی، آمار و اطلاعات آن‌ها را به‌صورت خوداظهاری دریافت و هم‌زمان، این آمار را با اطلاعات بانک مرکزی